

STI suomalaisen teologian kentässä
11.11.2004 klo 16
Pekka Jokiranta

STI suomalaisen teologian kentässä

1. STI suomalaisen teologian kentässä perustamisvaiheessa

Lähden liikkeelle STI:n perustamisesta vuosina 1995–97, jolloin toimin valmistelevan työryhmän puheenjohtajana.

Tein muistiinpanot jo ensimmäisistä epävirallisista kokouksista, joihin tässä esittämäni näkökohdat perustuvat.

Eräänlaiseksi taustaksi kokoontumisellemme lainaan silloisen työtoverini Timo Junkkaalan tallentamaa kuvausta asioiden kehittymisestä 20 vuotta sitten. Hän kirjoittaa STI:n vuosikirjassa 1990 näin:

"Varsinainen myrsky raamattukeskustelussa syntyi vuoden 1985 alussa. Sen lähtökohta oli Heikki Räisänen marraskuussa 1984 Hufvustadbladetissa julkaistu haastattelu. Tässä esityksessä Räisänen esitti kärjistetyt väitteensä Raamatun ja Jeesuksen "erehdyksistä" ja vaati kirkkoa tekemään johtopäätöksensä tieteen tuloksista ja vaati kirkkoa lakkaamaan puhumasta Raamatusta Jumalan sanana. Ensimmäisten joukossa Räisästä arvosteli Porvoon piispa Erik Vikström. Varsinainen myrsky alkoi kun Perustan teologipäivillä tammikuussa 1985 lähetettiin Helsingin piispalle kirje, jossa kysyttiin, kuinka on mahdollista jatkaa papinvirassa, vaikka opettaa julkisesti vastoin pappisvalaa ja kirkon tunnustusta."

Johdin silloin tässä mainitut Perusta-lehden järjestämät päivät ja muistan hyvin, miten voimakkaasti esitelmissä ja keskusteluissa oli esillä Raamatun asema kirkossamme. Norjalaisena vieraana oli Aksel Valen-Sendstad. Hän puhui ensimmäisessä luennossaan historiallis-kriittisen raamatuntutkimuksen edellytyksistä keskittyen tietoteoreettisiin kysymyksiin, joita historiallis-kriittinen tutkimus ei yleensä voi hyväksyä. Hänen toisen luentonsa aihe oli *Historiallis-kriittinen raamatuntutkimus ja kirkon oppi*. Muina luennoitsijana olivat Jukka Thurèn, joka käsitteli Vanhan ja Uuden testamentin välistä suhdetta sekä Risto Santala, joka puhui juutalaisuuden merkityksestä raamatuntutkimukselle.

Tähän taustaan liittyi piispa Samuel Lehtoselle lähetetty kirje, joka ensin esiteltiin Teologisten opintopäivien osanottajille ja joka sen jälkeen voitiin nimikirjoituksin allekirjoittaa. Muistan vieläkin, miten tärkeää itselleni oli liittyä mukaan ilmaisemaan tässä muodossa sekä luottamus Raamattuun että vastalause oman hiippakunnan piispan vaikenemiseen tilanteessa, jossa hänen olisi tullut tarttua asiaan kovin ottein. Helsingin hiippakunnan piispalle osoitettu kirje kuului seuraavasti:

"Tuntuu käsittämättömältä, että pappisvirkaansa jatkava pastori Heikki Räisänen, joka mm. kieltää jumalallisen inkarnaation, Jeesuksen kuoleman Jumalan ilmoittamana syntiuhrina, Jeesuksen historiallisen ylösnousemisen, apostolisen kirkon Jeesuksen perustamana sekä kasteen ja lähetyksen Jeesuksen asettamana (esim. Hufvudstadsbladet 25/11.-84), voi toimia evankelisluterilaisena papina."

Julkisilla ja toistuvilla kannanotoillaan pastori Räisänen asettuu apostolisen ja evankelisluterilaisen tunnustuksen ulkopuolelle, rikkoen avoimesti KL 96 § mukaisen pappisvalansa ("olen uskollisesti ja puhtaasti pysyvä Jumalan pyhässä sanassa, joka on ilmoitettu VT:n ja UT:n profeettallisissa ja apostolisissa kirjoituksissa sekä ev.lut. kirkon siihen perustuvassa tunnustuksessa, niin etten julkisesti julista ja levitä enkä salaisesti edistä enkä suosi sitä vastaan sotivia oppeja").

Kuinka em. toiminta pappisvirassa voi piispan ja tuomiokapitulin sallimana jatkua avoimessa ristiriidassa pappisvalan ja kirkkomme tunnustuksen kanssa sekä vakavaa hämmennystä hiippakunnassamme ja kirkossamme tuottaen? Edellyttäähän KL 101 § tuomiokapitulin ja KL 397 § piispan tarttumista hiippakunnassa esiintyvään väärään opetukseen."

Teologisten opintopäivien jälkeen raamattukysymys oli kirkollisten keskustelujen polttopisteessä sekä tiedotusvälineissä että muuten. Helsingin tuomiokapitulista eri tavoin tullut palaute korosti vain tutkimuksen vapautta. Itse tunnustuksessa pysymiseen ei tuomiokapitulin taholta vastattu, puhumattakaan siitä, että olisi ryhdytty Räisäsen erottamiseen pappisvirasta.

Tässä tilanteessa Raimo Mäkelän aloitteesta pidettiin 12.2.1985 neuvottelu, jossa olivat hänen lisäkseen mukana Raamattuopistosta Eero Junkkaala (Raamattuopiston rehtori), Kylväjästä Olavi Peltola (koulutussihteeri) ja OPKO:sta Timo Junkkaala (koulutussihteeri), Martti Ylinen (Helsingin opiskelijapastori) ja Pekka Jokiranta (pääsihteeri). Tästä neuvottelusta tein siis itselleni muistiinpanot. Niistä käy ilmi, että suuntaviivat uuden instituutin perustamiseksi olivat jo hahmottumassa. Kuvaan niitä seuraavassa.

Ensimmäisenä asiana keskusteluistamme olen kirjoittanut maininnan tanskalaisesta *Århusin seurakuntatiedekunnasta (MF)*. Järjestön hyvin käyntiin lähteneestä toiminnasta käyty keskustelu oli eräänlainen alustus neuvottelun jatkolle. MF oli syntynyt vuonna 1967 eräiden pappien ja maallikoiden toimesta, jotka toimivat sisälähetysjärjestöjen ja tanskalaisen opiskelijälähetysten (Kristeligt Forbund for Studerende) yhteyksissä. Opetus oli alkanut vuonna 1972 ilman yhtään päätoimista työntekijää. Seuraavana vuonna oli saatu ensimmäinen opettaja ja pari vuotta myöhemmin toinen. Oman innostuksen edetä MF:n suuntaan toi tieto, että MF oli selvinnyt myös taloudestaan hyvin. Sillä ei ollut mitään virallista tutkinnonantamisoikeutta, mutta opiskelijoita oli riittänyt. MF oli myös vuonna 1982 pystynyt muuttamaan uuteen kivitaloon.

Omasta, teologian opiskelijoita varten kaavailemastamme hankkeesta olen tämän jälkeen kirjoittanut kaikkiaan kahdeksan asiaa:

1. Ensimmäisenä kysymys: Tuleeko oppilaita? Jatko on kuvaava: "Ei väliä. Kysymys on Jumalan seurakunnan tarpeesta. Lähetystehtävä! 5–6 vuotta täydellä tappiolla."
On siis muistettava, että taustalla oli Räisäs-keskustelu. Se huoletti meitä kaikkia syvästi, koska olimme suoraan tekemisissä opiskelijamaailman kanssa. Kirkon taholta emme osanneet enää odottaa toimenpiteitä. Siksi mietimme asiaa eteenpäin.
2. Pätevät opettajat
"Täydellisesti henkilöstä kiinni." Totesimme yhdessä, että ratkaisevinta on saada apu eksegetiikan osalta. Seuraavana mainitaan systemaattinen teologia.
3. Manageri-tyyppinen vetäjä
Tässä yhteydessä mainitaan muistiinpanoissani kaksi sanaa, joilla joku meistä yritti luonnehtia henkilöä, jonka tarvitsisimme vetäjän tehtävään: "demagogi", "insamlingsman" (keräysmies)
4. Seuraavaksi pohdimme subjektia, kuka tekee?
Tässä näytti itsestään selvältä, että tarvitsemme hankkeen taakse yksityisten uskovien tuen. Meille oli myös itsestään selvää, että mukana täytyisi olla jonkun tai joidenkin organisaatioiden.

Olimme organisaatioina tottuneet toteuttamaan monia vaativiakin hankkeita yksin tai yhdessä suhteellisen kapealla pohjalla.

Siksi nytkin mietimme ensimmäisenä, voisiko Suomen Raamattuopisto koulutuslaitoksena ottaa tämän hankkeen siipiensä alle. Sitä pidettiin yksinkertaisimpana ratkaisuna.

Toisena vaihtoehtona hankkeen toteuttamisessa oli yhteistyö SRO:n, OPKO:n, Kylväjän ja SANSA:n kesken. Myös tätä pidettiin suhteellisen hyvänä ratkaisuna. Järjestöt olivat teologialtaan ja ystäväjoukkonsa osalta lähellä toisiaan.

Esille nousi myös kolmas vaihtoehto, jossa järjestörintamaan kuuluisivat edellisten lisäksi Kansanlähetys ja SLEY.

5. Koulutuksen alkamista varten tarvittiin tilat. Esille nousi kaksi vaihtoehtoa.
  - Raamattuopiston tilat Helsingissä Pohjoisrautatiekadulla
  - Raamattuopiston tilat Kauniaisissa
6. Myös rahoituksen järjestämistä mietittiin. Hanke ei saisi tältä osin rasittaa kohtuuttomasti mukana olevia järjestöjä, joten hyvänä ratkaisuna pidettiin 1–2 henkilön määrätietoista työskentelyä talouspuolen kehittämiseksi.
7. Toimintaperiaatteista olen kirjannut muistiinpanoihini vain kaksi asiaa:
  - Hankkeella tulee olla selkeä teologinen linja
  - Opetuksessa tulee olla vaadittava tieteellinen taso
8. Viimeisenä asiana haluttiin palata kysymykseen, mitä voidaan tehdä?
Tässä yhteydessä korostettiin matalaa profiilia. Keskusteluja päätettiin jatkaa OPKO:n tiloissa Kalevankadulla. Keskeiseksi ajatuksiksi jäi tässä kokouksessa Raamattuopiston pyytäminen hankkeen toteuttajaksi. Pidettiin tärkeänä lähestyä sekä SLEY:tä että Kansanlähetystä, etteivät nämä järjestöt aloittaisi omia vastaavia hankkeita. Seuraava tapaaminen sovittiin pidettäväksi 1.3.1985.

Toinen neuvottelu pidettiin siis 1.3.1985 OPKO:n toimitiloissa Kalevankadulla. Mukana olivat Raimo Mäkelä, Timo Junkkaala, Eero Junkkaala, Pekka Jokiranta sekä uutena Matti Väisänen, Kansanlähetysten pääsihteeri.

Kokouksen alussa käytiin avoin keskustelu edellisessä neuvottelussa ilmaan jääneestä ajatuksesta, että Raamattuopisto toimisi teologian opiskelijoille suunnitellun koulutuksen toteuttajana. Matti Väisänen ei pitänyt, kuten hän sanoi: "välttämättä positiivisena, että joku yksin lähtisi tätä toteuttamaan". Jos yhteen tahoön päädytään, hän piti kirkkopoliittisesti helpompana ratkaisuna, että Perusta tai OPKO olisi hankkeen toteuttaja.

Neuvottelussa läsnä olleiden ajatukset kuvaavat eräiltä osin STI:n syntyyn johtanutta prosessia:

EJ "Välttämättä hommasta täytyy tulla yhteinen hanke. Raamattuopisto tarjoaisi tilat neljä muuta järjestöä OPKO, Kylväjä, SANSA ja Kansanlähetys olisivat yhdessä mukana".

MV "Pohjoisrautatiekadun huoneisto voisi olla paikkana. Tulisi kuitenkin pitää yhteinen pala-veri, johon kukin taho lähettäisi edustajansa. Ne toisivat omat vaihtoehdonsa mukanaan yhteiseen neuvonpitoon."

PJ "Nopeat ratkaisut vaativat jonkun järjestön ottamaan muita suurempaa vastuuta."

EJ "Nykyistä luentotoimintaa voitaisiin tehostaa. Matalalla profiililla homma menee eteenpäin."

MV "Kyllä kuukauden sisälläkin saadaan ratkaisuja aikaan. Tulisi päättää, milloin, kuka, mitkä järjestöt, entä Paavalin synodi."

EJ "Voisiko Erkki Ranta olla tämä henkilö, johon homma ruumiillistuisi"

RM:n kanta oli selvästi MV:n kannan vastainen. Hän totesi: "Nyt on kiire. Tasan puoli vuotta lukuvuoden alkuun. Paavalin synodi ei ole tämän asian kannalta mitään. Ei myöskään Perusta. Uusi organisaatio ei ole mahdollinen lyhyellä tähtämellä. Tietyt järjestöt mukaan, tähän en us-

ko. SLEY:n johtava elin ei ryhdy tähän hankkeeseen. Kansanlähetys on kysymysmerkki. OPKO on sekä rämäpäinen että halukas melkein mihin vain. Muodollis-hallinnollisella tasolla ei ole mahdollista päästä liikkeelle yhteisrintamassa. Ainoa mahdollinen ratkaisu on (joku tämän tyyppinen kuten) että Raamattuopisto ottaa vastuun. Tulevaisuuden kuva voisi olla itsenäinen teologinen tiedekunta. Neuvottelukunnassa voisivat sitten olla järjestöjen edustajat. PJ Joku tulee palkata tehtävään. Täytyy olla myös paikka, missä opetus pidetään. Pitkän aikavälin tavoite on itsenäinen järjestö.

Kolmas neuvottelu pidettiin OPKO:ssa 19.3.1985. Mukana olivat Raimo Mäkelä, Timo Junkkaala, Eero Junkkaala, Pekka Jokiranta ja **uutena** SLEY: toiminnanjohtaja Reijo Arkkila.

Reijo Arkkila ilmoitti kokouksessa, että SLEY:n piirissä on päästy rinnakkaiskoulutusajatuksen. Se voi tulla mukaan meneillään olevaan luentotoimintaan syksystä 1985. Talouskysymys voi olla vaikeampi.

EJ "Tavoitteena on yhteinen systeemi. Liikkeellelähtö voisi siten olla helpompi. Ohjelmassa pitäisi olla enemmän kuin yksi luento / viikko. Ohjelman pitäisi niveltyä teologisen 1. vuosikursin lukujärjestykseen."

RA selvästi epäröi hanketta. Hän totesi: "Olen rinnakkaiskoulutuksen kannalla, mutta riittääkö motivaatio? Voimme antaa opetustukea. Voisin tulla hallintoelimeen. Hallinnollisesti helpoin malli on opetuksen jäsentyminen jo olemassa olevan järjestön yhteyteen. SLEY kehittää omaa koulutuskeskusta lähettien ja kenttäsihteerien kouluttamista silmällä pitäen. Ratkaisu voisi olla sellainen, että SLEY, SRO, SEKL, OPKO, SANSA, Kylväjä palkkaavat yhdessä työntekijän hoitamaan koulutusta Raamattuopiston suojissa.

Neuvottelussa sovittiin, että samaan aikaan kun jatketaan jo alkanutta luentotoimintaa, käynnistetään **perusteellinen valmistelu** mahdollista laajempaa toimintaa varten. Seuraavaksi neuvottelun ajankohdaksi sovittiin 9.5.1985.

Neuvottelussa 9.5.1985 olivat mukana Eero Junkkaala, Matti Väisänen ja Pekka Jokiranta sekä **uusina** Simo Kiviranta ja Erkki Koskenniemi.

Neuvottelun aiheena oli keskustelu mahdollisen yhteisen teologikoulutuksen oppiperustasta. Alustajana oli Simo Kiviranta. Neuvottelun kuluessa vahvistui ajatus, että seuraavien neuvottelujen tavoitteena on päästä sopimukseen siitä, mistä opillisista näkökohdista voidaan olla erimieltä ilman ongelmia.

Syksyllä 1985 jatkuneissa keskusteluissa aiheiksi valittiinkin sellaiset opinkohdat, joissa eri herätysliikkeiden ja järjestöjen välillä arveltiin olevan erilaisia korostuksia. Kustakin aiheesta keskusteltiin kirjallisten alustusten pohjalta.

Keskustelujen aiheet:

- Raamatun arvovalta ja tulkinta
- Tahdon vapaus ja usko
- Vanhurskauttamisen perusteet ja ajankohtaiset ongelmat
- Sakramentit ja usko
- Eskatologia

Työskentelyyn osallistui paitsi edellä mainitut henkilöt myös johtavia työntekijöitä SANSA:sta ja eräitä teologeja muistakin herätysliikkeistä. Anssi Simojoen tuleminen keskusteluihin mukaan parina viimeisenä kertana rukoilevaisliikkeen edustajana herätti myös kysymyksen, miten tulee kirjata kanta ajankohtaiseen naispappeuskysymykseen. Erimielisyyttä ei ollut naispappeudesta sinänsä. Kaikki neuvotteluihin osallistuneet pitivät naispappeutta Raamatun ja tunnustuk-

sen vastaisena järjestyksenä. Osa joukosta halusi erityisesti kuitenkin varoa sitä, ettei koko syntävä hanke saisi kapeasti vain yhden ainoan asian leimaa. Siksi etsittiin tapaa, miten asia mainitaisiin teologisessa asiakirjassa. Riittävä yhteisymmärrys löytyi tässäkin asiassa ja näin päästiin eteenpäin. Kesällä 1987 saatiin mukaan lähteviltä järjestöiltä viralliset vastaukset. Teologinen yhteistoiminta-asiakirja valmistui saman vuoden syksyllä. Ensimmäinen virallinen edustajien kokous pidettiin 18.8.1987.

Uuden yhdistyksen perustava kokous oli 29.12.1987. Järjestö sai nimekseen Suomen Teologinen Instituutti. Perustajina olivat Evankeliumiyhdistys, Kansanlähetys, Kylväjä, Opiskelija- ja Koululaislähetys, Raamattuopisto, Rukoilevaisen kansan yhdistys sekä Sanansaattajat. Neuvotteluja ja kokouksia hankkeen syntymiseksi oli ollut yhteensä n. 20. Lähes kaikki neuvottelut pidettiin OPKO:n toimitiloissa Kalevankadulla. Niiden puheenjohtajana toimi Pekka Jokiranta, joka oli neuvottelujen alkaessa vielä OPKO:n pääsihteeri, mutta siirtyi Kylväjän johtoon vuoden 1986 alusta. Perustava kokous pidettiin NMKY:n ravintolan kabinetissa Vuorikadulla. STI:n ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin piispa Olavi Rimpiläinen.

Edellä sanotusta käy selvästi ilmi, että STI syntyi auttamaan teologian opiskelijoita liberaaliksi muuttuneessa teologisessa tiedekunnassa. Perustajien huoli oli, että uskon peruskysymykset tulisivat oikein opetetuiksi niille, jotka tulevaisuudessa tulevat vastaamaan kirkkomme sananjulistuksesta ja opetuksesta. Uuden yhteisen instituutin tarve oli tullut välttämättömäksi sen jälkeen, kun oli tullut selväksi, ettei kirkon johto ryhdy mihinkään toimenpiteisiin Heikki Räisäsen harhaoppisten ajatusten osalta.

2. STI suomalaisen teologian kentässä tänään

STI syntyi tällaisten näkymien edessä 17 vuotta sitten. Siitä on tullut jäsenyhteisöilleen merkittävä yhteinen teologisen työskentelyn foorumi. Se on kehittynyt vuosien kuluessa merkittäväksi vaikuttajaksi suomalaisessa kirkollisessa elämässä. Se on pystynyt pitämään varsin yhtenäisenä ns. konservatiivirintaman. Julkisuudessa järjestön työntekijöiden kannanotot ovat olleet suuntaa-antavia jäsenjärjestöjen ystäväjoukolle. STI on selvinnyt erinomaisesti myös taloudellisesti. Tämän vuoden tuottojen määrä lähentelee jo 300 000 €. Työntekijöiden määrä on noussut neljään.

Entä tästä eteenpäin? Voiko STI säilyttää paikkansa ja vaikutusmahdollisuutensa kirkon kentässä? Yritän pohdiskella ääneen näitä kysymyksiä.

Tilanne kirkossa on 20 vuoden aikana merkittävästi muuttunut. Räisäsen esiintyminen STI:n syntyvaiheessa kristinuskon perussanomien vesittäjänä on tietyllä tavalla mennyttä elämää. Hän tosin elää edelleen ja vaikuttaa voimakkaasti kannanotoillaan. Viimeksi synodaalokokouksessa Kuopion hiippakunnassa hänen esiintymisensä oli räikeää. Tilanne on kuitenkin kirkon sisällä sikäli muuttunut noista ajoista, että kristinuskon perussanomien vesittäminen on siirtynyt jo selvemmin yliopistosta seurakuntatasolle. Se on saanut jalansijan nuoren papiston keskuudessa ja mikä pahinta myös piispojen keskuudessa.

Tuore esimerkki asiasta. Parin viikon takainen Kotimaa sisälsi Kuopion hiippakunnan piispa Wille Riekkisen kolumnin. Siinä piispa pohti raamattukysymystä teemalla *Mikä on totuus?* Hän totesi, miten kirkossa Raamattu halutaan ottaa vakavasti, koska on kyseessä kirkon uskon pe-

ruskirja. Sitten hän tulkitsee Jeesuksen asennoitumista aikansa "lain vartijoihin" (kirjanoppineihin) tavalla, joka nostaa niskavillat pystyyn. Hän kysyy:

"Merkitseekö tämä meille sitä, että Raamatussa ei olisikaan muuta "absoluuttista Jumalan sanaa" kuin itse Jumalan Viisaus – Kristus? Pyhässä kirjassa olisi muutoin nähtävissä vain edustava sarja jatkuvasti julistettua, koettua ja uskottua Jumalan sanaa eri kulttuurimaustein. Sen tarkoitus olisi auttaa meitä noudattamaan Jumalan tahtoa tässä ja nyt. Raamatullinen lähtökoh- ta olisi usko yhteen Jumalaan. Velvoittavuus puolestaan nousisi Jumala-uskoon sidotusta omas- tatunnosta ja järjen käytöstä. Juuri niiden tehtävänä olisi säädellä kirkon uskon tajua perinteitä kunnioittaen ja rohkeasti tulevaisuuteen kurkottaen. Tällöin uskon imperatiivit ("Kultainen sääntö" ja "Rakkauden kolmoiskäsky") nousisivat arvoon arvaamattomaan meidänkin elämäs- sämme. Kristus saisi sijaa meissä."

Tämä Riekkisen kirjoitus on räikeää Raamatun arvovallan vesittämistä. Hän puhuu sanomaansa piispallisella arvovallallaan. On selvää, että muut piispat eivät tule nousemaan kansan silmissä suosittua kollegaansa vastaan. Eivät myöskään papit löydä tällaisissa asioissa yhteisrintamaa. Yksittäisiä ääniä voi tosin esiintyä siellä ja täällä.

Herää kysymys, mitä vielä odotamme tapahtuvan ennen kuin jatkamme STI:n kehittämistä sitä kohti, mihin 20 vuotta sitten lähdettiin kulkemaan. Kuten tiedämme, STI antaa nykyisin teolo- gista rinnakkaiskoulutusta eräissä aineissa. Tähän tilanteeseen on päästy monien ponnistusten myötä. Meillä on upea kirjasto ja lukusali. Näin voisimme jatkaa edelleenkin.

Katselen asiaa kuitenkin paitsi alkuperäisen tavoitteen näkökulmasta, myös sen työntekijätar- peen kannalta, mikä mm. Kansanlähetyksellä on tänään jo polttava. Tarvitsemme koulutettuja teologeja vaativille paikoille sekä kotimaan työhön että lähetyskentille.

Oli mielenkiintoista lukea Leif Nummelan Uuden Tien pääkirjoitus noin kaksi kuukautta sitten (9.9.2004). Siinä hän kuvasi kehitystä, mikä on tapahtumassa teologien kouluttamisessa muissa Pohjoismaissa. Hän viittasi ns. Bolognan prosessiin, jonka tavoitteena on yhdenmukaistaa kou- lutuksen rakennetta koko Euroopassa. "Epäsuorasti tämä prosessi voi... olla hyvinkin merkittä- vä ainakin Pohjoismaissa", toteaa Nummela.

"Norjassa on riippumaton elin NOKUT, jonka tehtävänä on arvioida koulutuksen tasoa. Minkä tahansa alan yksityinenkin koulutuslaitos voi hakea siltä tarjoamilleen akateemisen tason opin- noille virallisesti tunnustettua asemaa. Niinpä esimerkiksi suuri sisä- ja ulkolähetysjärjestö Mis- jonssambandet on hakemassa valtion virallista hyväksyntää Fjellhaugin lähetyskorkeakoulussa tarjoamalleen teologian maisterin tutkinnolle. Norjassa on kehitteillä muitakin vastaavia vaih- toehtoja."

Tanskassa molemmat Suomen teologista instituuttia vastaavat laitokset, Menighetsfakultetet ja Dansk Bibelinstitut, ovat kovaa vauhtia uudistamassa opintojaan virallisesti hyväksytyyn suun- taan, luopumatta silti sisällöllisesti tunnustuksellisesta raamatullisesta linjastaan. Ensin mainit- tu hakee tarjoamilleen opinnoille parhaillaan virallista hyväksyntää sekä Tanskassa että ulko- mailta, brittiläisen University of Walesin kautta. Dansk Bibelinstitut puolestaan on linkittynyt norjalaiseen opettajakorkeakouluun saadakseen sitä kautta opinnoilleen virallisen hyväksyn- nän. Toinen mahdollisuus – oman virallisesti hyväksytyyn koulutuksen lisäksi – on nimittäin toi- mia yhteistyössä sellaisen ulkomaisen koulutuslaitoksen kanssa, jolla on oikeus antaa akatee- mista koulutusta. Ruotsissa toimiva Göteborgin seurakuntatiedekunta aikoo sekin hakea tar- joamalleen teologikoulutukselle virallistettua asemaa."

Virallisen aseman saaminen on tärkeitä mm. siitä syystä, että sen myötä opiskelijat saavat valtion myöntämää opintotukea ja myös virallisesti hyväksytyt akateemisen loppututkinnon.

Mahdollisesti siis jo lähivuosina sekä Ruotsissa, Norjassa että Tanskassa voidaan saada tällaista akateemiseen loppututkintoon tähtäävää raamatullis-tunnustuksellista teologista koulutusta. Vain Suomessa mikään taho ei ole innostunut lähtemään tähän uudistusprosessiin.

Olisiko tässä se tie, jota myöten STI:n tulisi jatkossa edetä? Olemme tyytyneet toistaiseksi rinnakkaiskoulutukseen. Olisiko nyt astuttava rohkeasti **vaihtoehtokoulutukseen**? Mikäli koulutus on riittävän korkeatasoista, edessä olevassa pappispulassa voi piankin olla tie auki myös pappisvihkimykseen.

Tietysti se merkitsee lähtemistä umpihankeen. Mutta näin on tehty ennenkin. Kun kurssitoverini Heikki Räisänen esiintyi oppeineen 20 vuotta sitten Hufvudstadsbladetin sivuilla, se ei ollut häneltä suinkaan ensimmäinen kerta. Hän esiintyi julkisuudessa yhä uudelleen. Se oli kiusannut monia uskovia maassamme. Sitten tuli hetki, jolloin ei voitu enää jäädä toimeettomiksi. Lähdettiin liikkeelle.

Entä nyt? Ajatellaan vaikka piispa Riekkisen esiintymistä. Voimmeko rauhassa seurata vain sivusta? Eikö Riekkisen esiintyminen ole vielä paljon vakavampaa kuin Räisäsen. Riekkinen on 58 -vuotias kirkon piispa. Hänen kirjansa, kirjoituksensa ja puheensa sisältävät asioita, jotka purkavat sekä uskoa Raamattuun Jumalan sanana että Jeesukseen Jumalan Poikana. Tällä työllä on tuhoisat vaikutuksensa jo nyt kirkon työntekijöiden elämään ja työhön. Olisiko tässä jo se viimeinen syy lähteä etsimään kirkkomme sisällä uutta ratkaisua pappien kouluttamiselle?

STI ei saa jäädä kutsumuksensa toteuttamisessa paikalleen. Mikäli niin tapahtuu, se merkitsee hajaannusta ja riitoja ja nostaa pintaan valtakysymyksiä. Asialle tulee uusia yrittäjiä, jotka pirstovat kenttää. Meillä tulee olla tulevaisuuden visio, jonka kanssa kuljemme yhdessä eteenpäin.

STI voi myös menettää 'hampaansa'. Se voi menettää asemansa äänitorvena kirkon kentässä. Tätä jäin miettimään lukiessani kirkon äskettäin ilmestynyttä nelivuotiskertomusta *Kirkko muutosten keskellä, Suomen evankelis-luterilainen kirkko vuosilta 2000–2003*. En löytänyt sieltä edes mainintaa STI:stä. Järjestön nimeä ei löydy edes asiahakemistosta. Kirja sisältää kyllä herätysliikkeiden, lähetysjärjestöjen ja eräiden muiden järjestöjen esittelyä, mutta jostain syystä STI ei nouse siellä esille, ei edes teologikoulutuksen kohdassa. Onko tämä toimittajien moka, vai onko STI painumassa teologisessa kentässä näkymättömiin vai painetaanko se näkymättömiin? Tätä on syytä pohtia vakavasti. Missään tapauksessa STI ei saisi jäädä marginaaliin.

Monien mielissä on väikkynyt myös ero kirkosta virka- ja homokysymysten takia. Tämä olisi väärä tapa taistella. Antaisimmeko taistelukentällä lisää tilaa vastustajille. Ei niin! On syytä alleviivata, että jos tulee aika, jolloin kirkosta on lähdettävä, silloin täytyy olla kysymys todella suuresta asiasta: uskon sisällöstä, ihmisen pelastumisesta. Uskonvanhurskauden varassa kirkossa voidaan elää pimeimmissäkin vaiheissa. Niin on eletty ennenkin. Niin kauan kuin työtä tehdään tässä kirkossa, meidän on tehtävä omalta osaltamme kaikkemme, että yksittäiset ihmiset löytäisivät vanhurskauden Jeesuksen täytetyssä työssä. Kirkko on nyt suurelta osin maallistunut ja liberalisoitunut. Sen sisällä on kuitenkin vielä erinomainen mahdollisuus evankeliumin julistamiseen. Ei tehdä sitä itse mahdottomaksi. Kirkon ulkopuolella on paljon pieniä yhteisöjä, jotka keskittyvät vain oman ryhmänsä hoitamiseen. Tämä ei ole meidän kutsumuksemme STI:ssä.

Tehtävämme STI:ssä on pitää keskuksena Raamattua Jumalan sanana ja vanhurskauttamista yksin uskosta Jeesuksen täytettyyn työhön. Tältä pohjalta on turvallista tehdä työtä seurakunnassa ja jumalattomienkin parissa.